

Quickscan en voortoets Drielseweg 44, 46 en 46a te Hedel

Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Status:	Definitief
Project:	BE/2016/069
Datum:	april 2018
Samensteller(s):	dhr. ing. C.J. Blom
Collegiale toets:	dhr. ing. T.J.P. den Otter
Opdrachtgever:	 PLAN W Kievitsham 62 5333 GE Hoenzadriel
Contactpersoon:	mevr. ir. M.W. Zwanenberg

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

© Blom Ecologie B.V. / Plan W

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Voorwoord

Voor u ligt de rapportage 'Quicksan en voortoets Drielseweg 46a te Hedel'. Deze rapportage is opgesteld in opdracht van Plan W. De quickscan en voortoets zijn uitgevoerd ten behoeve van een bestemmingsplanwijziging voor de realisatie van een nieuwe bedrijfshal.

De heer R. van de Schans, eigenaar en oprichter van De Schans BV, is voornemens om de huidige bedrijfslocatie aan de Drielseweg 46a te Hedel uit te breiden met een bedrijfshal. De bedrijfshal is voorzien op de naastgelegen paardenweide. Ten behoeve van deze beoogde uitbreiding dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden vastgesteld. De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en natuurwaarden. In het kader van de Wet natuurbescherming dient een oriënterend onderzoek uitgevoerd te worden naar de mogelijke negatieve effecten voor beschermde flora en fauna. Tevens dient onderzocht te worden of de beoogde ontwikkeling een negatief effect heeft op omliggende Natura2000 gebieden. Voor de dichtstbij gelegen Natura2000 gebieden is bepaald of effecten optreden.

In opdracht van De Schans BV stel Plan W een nieuw bestemmingsplan op. Plan W heeft Blom Ecologie B.V. verzocht om de betekenis van het plangebied voor beschermde soorten en habitattypen te beoordelen en de effecten van de voorgenomen handelingen daarop. In deze rapportage worden de bevindingen beschreven en geadviseerd hoe deze te interpreteren en in de praktijk te hanteren.

Inhoud

1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding en doel	7
1.2 Oriënterend onderzoek (quickscan)	7
1.3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming	9
2 Plangebied en voorgenomen ingreep	13
2.1 Gebiedsbeschrijving	13
2.2 Huidige situatie plangebied	13
2.3 Voorgenomen ingreep	15
3 Beoordeling Wet natuurbescherming	17
3.1 Vaatplanten	17
3.2 Zoogdieren	17
3.3 Reptielen	18
3.4 Amfibieën	18
3.5 Vissen	19
3.6 Vlinders, libellen en overige ongewervelden	19
3.7 Vogels	19
4 Beoordeling Natura2000	21
4.1 Gebiedsbescherming	21
4.2 Natura2000 gebieden	22
4.3 Effectenindicator	22
4.4 Storingsfactoren	24
4.4 Beoordeling	31
5 Conclusies en aanbevelingen	21
5.1 Conclusies beoordeling Wet Nb	33
5.2 Aanbevolen maatregelen en handelingen	33
6 Literatuur	35

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Aan Drielseweg 46a te Hedel is de bedrijfslocatie van De Schans BV gelegen. Vanwege veranderingen in de bedrijfsvoering is oprichter en eigenaar R. van de Schans is voornemens de bedrijfslocatie uit te breiden met een bedrijfshal en de bestaande bedrijfswoning te verplaatsen. De nieuwe bedrijfshal en –woning zijn voorzien op een recent aangekochte perceel ten westen van de bedrijfslocatie. Het perceel is thans in gebruik als paardenweide en planologisch bestemd voor hondentrimsalon en transport. Het bestemmingsplan dient derhalve gewijzigd te worden vastgesteld. Ter onderbouwing van de bestemmingsplanwijziging dient de juridische haalbaarheid te worden onderzocht ten aanzien van beschermde planten en dieren alsmede beschermde Natura2000-gebieden (Wet natuurbescherming)

De Schans BV is verplicht onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora & fauna en beschermde gebieden en de mogelijk effecten van de ingreep daarop. De gemeente Maasdriel en Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) hebben De Schans BV middels een brief gewezen op haar onderzoeksplicht. Middels een ecologische quickscan wordt de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht. Middels de voortoets wordt geïnventariseerd of er effecten optreden ten aanzien van het Natura2000-gebieden.

In opdracht van De Schans BV stelt Plan W uit Kerkdriel een bestemmingsplanwijziging op. Plan W heeft Blom Ecologie B.V. verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezige beschermde natuurwaarden en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterende onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden, gelet op de verwachte negatieve effecten, tot overtreding van de Wet natuurbescherming en/of vigerend beleid?

1.2 Oriënterend onderzoek (quickscan)

Quickscan

De quickscan is een oriënterend onderzoek waarbij een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen. De quickscan geeft uitsluitsel voor het (direct) uit kunnen voeren van de werkzaamheden, vervolgonderzoek en/of een ontheffingsaanvraag.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 21 maart 2016. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 8/8 bewolkt, 8° Celsius en windkracht 1-2 (Bft.).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Flora en fauna gegevens van het NDFF geven een eerste indruk van de mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied. De aangeleverde gegevens van het Natuurloket zijn beschikbaar vanaf kilometerhokniveau (1 km²). Voor het oriënterend onderzoek zijn gegevens opgevraagd van het plangebied. Tabel 1 geeft een overzicht van waarnemingen van beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 en 3) binnen een straal van 0-1 km vanaf de planlocatie.

Tabel 1 Overzicht van waarnemingen van beschermde soorten binnen een straal van 0-1 km vanaf de planlocatie. De data is aangeleverd door het NDFF.

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Rugstreepad	Amfibieën	Wet Nb	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Havik	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Huismus	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Roek	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Stenuil	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	Wet Nb	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	Wet Nb	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	Wet Nb	0 - 1 km

1.3 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de voormalige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de huidige tabellen 1, 2 en 3 waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd.

De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitat-richtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kan voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten. In de verordening Ruimte van de provincie Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 2. Soorten waarvoor vrijstelling geldt in het kader van bestendig beheer en onderhoud.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaard kikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming beschermt soorten en hun leefomgeving, individuele planten en dieren zijn ondergeschikt aan het soortbelang. Het gunstig voortbestaan van de soort mag niet in gevaar komen.

Nee, tenzij

Het basisprincipe in de Wet natuurbescherming is het verbod op beschadiging van beschermde planten en dieren en hun leefomgeving. Ruimtelijke ingrepen mogen niet plaatsvinden tenzij beschermde flora en fauna niet beschadigd en verstoord worden. Bij sommige ruimtelijke ingrepen is schade echter onvermijdelijk. Een wettelijk verplichte natuurtoets geeft vervolgens uitsluiting voor een vrijstelling, een ontheffingsaanvraag of een afkeuring.

Belangrijke verbodsbepalingen ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen zijn de §3.1 artikel 3.1 – 3.4 (Vogelrichtlijn), §3.2 artikel 3.5 – 3.9 (Habitatrichtlijn) en §3.3 artikel 3.10 – 3.11 (Andere Soorten). De belangrijkste artikelen zijn hieronder weergegeven.

Artikel 3.1. Vogelrichtlijn

1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

3: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5. Habitatrichtlijn

1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.

3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10. Overige Soorten

1: Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2: Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:

- a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of

h. in het algemeen belang.

3: De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Zorgplicht

Naast de door de Wet natuurbescherming beschermde diersoorten geldt voor alle in het wild levende dieren de algemene zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht nemen moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving.

3.1: Vogelrichtlijnsoorten

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). Alle vogels in Nederland zijn beschermd tijdens het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli). Voor enkele soorten is de nestlocatie aangemerkt als vaste rust en verblijfplaats en derhalve het gehele jaar beschermd (categorie 1 t/m 4). Tenslotte geldt voor een aantal vogels dat het nest (vaste rust- en verblijfplaats) alleen beschermd is als ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (categorie 5).

Indien een beoogde ingreep leidt tot de vernietiging/afname van een vaste rust- en verblijfplaats of de hierbij behorende functionele leefomgeving van vogels die opgenomen zijn in categorie 1 t/m 4 dient een ontheffing aangevraagd te worden. Tevens dienen effecten te worden gemitigeerd en gecompenseerd in de vorm van nieuwe nestgelegenheden.

3.5: Habitatrichtlijnsoorten

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Afhankelijk van de werkzaamheden geldt een vrijstelling; met een door de minister goedgekeurde gedragscode of een ontheffingsaanvraag. Voor ruimtelijke ontwikkeling en –inrichting geldt altijd een ontheffingsaanvraag. Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen wordt alleen in specifieke situaties verleend.

Algemeen geldt dat ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen wordt verleend wanneer er ‘dwingende reden van groot openbaar belang’ zijn en wanneer volksgezondheid en veiligheid in het geding zijn en er sprake is van (voorkoming van) ernstige schade.

3.10: Overige Soorten

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland. Voor de algemene soorten benoemd in tabel 3 geldt een vrijstelling bij bestendig beheer, -onderhoud en –gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze activiteiten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen in paragrafen 3.1, 3.5 en 3.10, artikelen 3.1 – 3.11. Voor de overige soorten geldt een vrijstelling bij bestendig beheer, -onderhoud en –gebruik en ruimtelijke

ontwikkelingen mits gehandeld wordt volgens een, door de minister, goedgekeurde gedragscode. Voor andere activiteiten dient een ontheffingsaanvraag ingediend te worden.

2 Plangebied en voorgenomen ingreep

2.1 Gebiedsbeschrijving

De planlocatie is gelegen aan de Drielseweg 44, 46 en 46a te Hedel nabij afslag 19 van de rijksweg A2 (figuur 1). De directe omgeving wordt gekenmerkt door (grote) bedrijfslocaties, bedrijventerrein De Geerden, weide- en akkerpercelen, fruitboomgaarden en de Drielseweg (N831). De beoogde ontwikkellocatie wordt aan de noordzijde begrensd door de Drielseweg (ventweg en provinciale weg N831), de huidige bedrijfslocatie van De Schans BV (oosten), watergang en boomgaarden (zuiden) en het perceel aan de Drielseweg 46 bestaande uit een bedrijfswoning, hondentrimsalon met enkele kleine (vee)weiden (westen). Rondom de locatie is sprake van veel bedrijvigheid en verkeersbewegingen. De bebouwde kom van Hedel ligt ten zuidwesten van de locatie, op een afstand van circa 1,5 km.

Figuur 1 De rode omlijning weergeeft ligging van de beoogde ontwikkellocatie (Drielseweg 44 en paardenweide) naast de Drielseweg 46/46a te Hedel. De gele stippellijn markeert de huidige bedrijfslocatie van De Schans BV (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

2.2 Huidige situatie plangebied

De beoogde ontwikkellocatie bestaat uit een graslandperceel wat is onderverdeeld in enkele kleine paardenweides. Een klein deel van het terrein wordt gebruikt t.b.v. verbranding van hout en snoeiafval, stalling van een caravan en een zeer beperkte hoeveelheid (bouw)materialen. Langs de grens met de huidige bedrijfslocatie is sprake van een beperkte grondwal. De oever van de, aan de achterzijde gelegen watergang is zeer steil. De grens met de huidige bedrijfslocatie bestaat uit een bedrijfshal en een meidoornhaag. Langs de gehele grens met het perceel aan de Drielseweg 44 en de Drielseweg is sprake van een afrastering c.q. hekwerk.

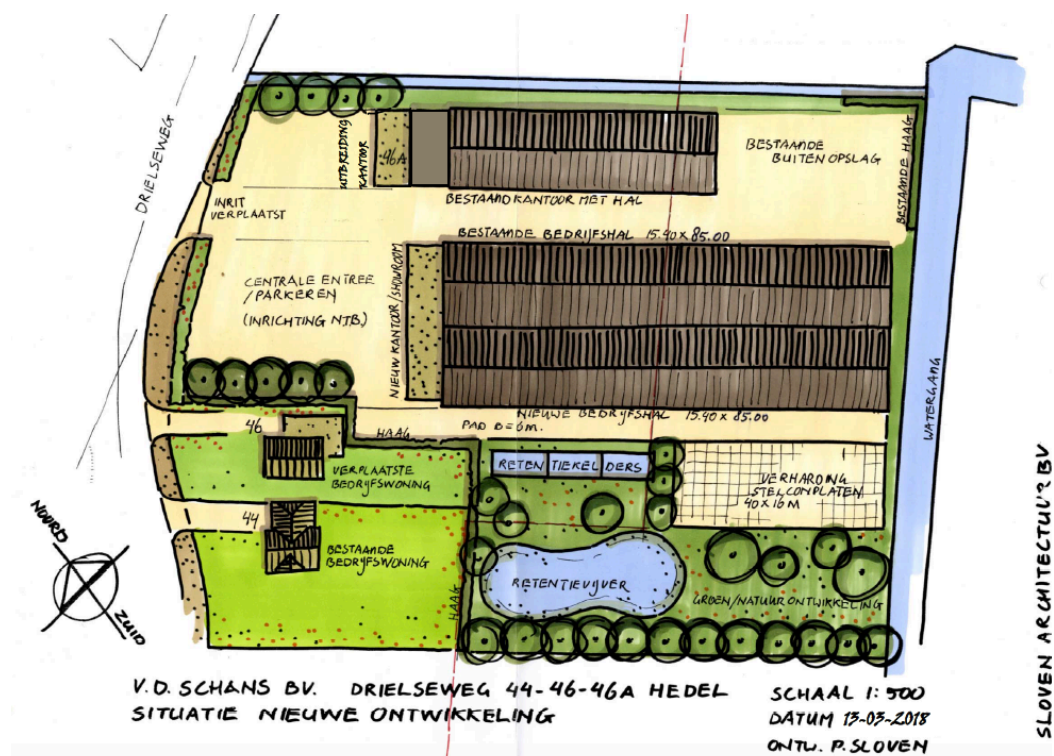

Figuur 2 Fotografische indruk van het plangebied.

2.3 Voorgenomen ingreep

De ingreep bestaat uit de realisatie van een nieuwe bedrijfshal ten behoeve van opslag van minishovels (knikmops) en hulpstukken. Tevens wordt de bestaande bedrijfswoning verplaatst. De bedrijfshal en -woning zijn voorzien op een graslandperceel. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling dient de bestaande terreininrichting te worden verwijderd. Vervolgens dient het terrein bouwrijp te worden gemaakt, nutvoorzieningen aangebracht en vinden funderingswerkzaamheden plaats. De bouw van de bedrijfshal bestaat uit diverse algemene werkzaamheden zoals (timmer-, metsel, elektra- en loodgieterswerkzaamheden). Na de bouw van de bedrijfshal wordt het omliggende terrein opnieuw ingericht als groen, retentievijver, parkeerplaatsen en bedrijfsterrein.

De werkzaamheden zullen mogelijk een tijdelijk effect hebben op de directe omgeving. De nieuwe planologische functie 'bedrijf' heeft, gelet op de huidige situatie, waarschijnlijk geen of een minimaal effect op de omgeving. Het bebouwde areaal neemt toe wat mogelijk een cumulatief effect sorteert.

Figuur 3 De beoogde situatie, schets door Sloven Architectuur BV.

3 Beoordeling Wet natuurbescherming

3.1 Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vaatplanten aangetroffen. Volgens de verspreidingsdata van NDFD zijn binnen een straal van 0-1 km tevens geen beschermde soorten voor. De planlocatie bestaat uit een graslandperceel wat is ingezaaid met raaigras. Langs de randen en op verhoogde hoekjes zijn inheemse kruidachtige vegetatie aangetroffen zoals: madeliefje, ridderzuring, brede weegbree, hondsdrif, kleine brandnetel, fluitenkruid, speerdistel en kruipende boterbloem. Tevens zijn gewone braam en sneeuwkllokje aangetroffen.

De beschermde planten betreffen soorten die leven in een specifiek habitat. Op de beoogde ontwikkellocatie is sprake van voedselrijke en tamelijk algemene, voor kritische soorten ongunstige omstandigheden. De planlocatie wordt tevens intensief onderhouden (begrast, betreden en gemaaid) en heeft thans geen betekenis voor beschermde vegetatie. Negatieve effecten op beschermde flora kunnen worden uitgesloten.

3.2 Zoogdieren

In het plangebied zijn, behoudens molshopen, tijdens het veldbezoek geen sporen en/of delen van beschermde zoogdieren aangetroffen. Volgens de verspreidingsdata van NDFD is binnen een straal van 0-1 km alleen de beschermde bever te verwachten (Habitatrichtlijnsoort). Het is echter uitgesloten dat de planlocatie een functie heeft voor de bever. Zoogdieren prefereren locaties waar sprake is van voldoende voedselaanbod, rust, voortplantingsmogelijkheden, et cetera. Op de locatie is nauwelijks vegetatie aanwezig en sprake van relatief veel verstoring door de aanwezigheid van vee, honden (naastgelegen pension) en mensen. De locatie is mogelijk onderdeel van het leefgebied van algemene en licht beschermde soorten: mol, bruine rat, egel, haas, rosse woelmuis, veldmuis, haas en vos. De beoogde werkzaamheden leiden mogelijk tot een tijdelijke verstoring van deze soorten. In de directe omgeving is voldoende geschikt leefgebied om naar uit te wijken. Voor deze soorten geldt overigens vrijstelling voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. De beoogde ontwikkeling leidt niet tot negatieve effecten voor zoogdieren.

Vleermuizen

De directe omgeving van het plangebied bestaat in beperkte mate uit laanvormige elementen, oppervlakte water, gebouwen en open terrein wat geschikt foerageer- en verblijfgebied is voor vleermuizen (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). Volgens de verspreidingsdata van NDFD zijn binnen een straal van 0-1 km, de gewone dwergvleermuis te verwachten (tabel 1). Op grotere afstand (1-5 km) is ook het voorkomen van gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Op de locatie zijn geen oude(re) en hoge(re) bomen aanwezig. Tevens zijn andere geen geschikte of potentiële verblijfplaatsen op de planlocatie aanwezig. De te verwachten vleermuissoorten stellen specifieke eisen aan de leefomgeving. Ter oriëntatie tijdens het foerageren maken vleermuizen gebruik van lineaire structuren. Dit kunnen onder andere oeverzones, dijklichamen en bomenrijen zijn. De haag langs de planlocatie is kort, het is uitgesloten dat deze essentieel is voor vleermuizen. De beoogde ontwikkeling voorziet niet in een aantasting van belangrijke structuren of elementen voor vleermuizen.

Gelet op de beperkte hoeveelheid vegetatie, veelheid aan bebouwd oppervlak en het ontbreken van (potentiële) verblijfplaatsen zijn effecten op vleermuizen uitgesloten. De werkzaamheden kunnen echter wel een verstoring hebben doordat (indien gebruikt) verlichting onjuist wordt toegepast (bundellicht machines, bouwverlichting e.d.). Gedurende de realisatie dient verstoring van foeragerende en/of passerende vleermuizen te worden voorkomen. Significant negatieve effecten voor vleermuizen kunnen dan ook worden uitgesloten mits uitsluitend tussen zonsopkomst en zonsondergang en na de schemerperiode gewerkt wordt of juiste verlichting wordt toegepast.

3.3 Reptielen

Op basis van de landelijke verspreiding, inrichting van de planlocatie, voor reptielen geïsoleerde ligging van de locatie en de habitatpreferentie van reptielen kan aanwezigheid per definitie worden uitgesloten.

3.4 Amfibieën

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde amfibieën aangetroffen. Volgens de verspreidingsdata van NDFF is binnen een straal van 0-1 km, de rugstreeppad te verwachten (Habitatrichtlijnsoort). Daarnaast is het voorkomen van algemene soorten zoals kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker, meerkikker en bruine kikker bekend (Creemers & Van Delft, 2009). De kavelsloot langs de zuidzijde van het perceel heeft steile oevers en een lage waterkwaliteit. De sloot is derhalve matig geschikt als voortplantingswater voor amfibieën. Opportunistische soorten zoals groene kikker en kleine watersalamander gebruiken de sloot mogelijk in beperkte mate als voortplantingshabitat.

De rugstreeppad (Habitatrichtlijnsoort) is een typische pionierssoort. Het optimale habitat bestaat uit een dynamisch zandig gebied met een natuurlijk of door de mens veroorzaakt pionierkarakter (Creemers & Van Delft, 2009). Verder wordt de soort in mindere mate in diverse landschapstypen aangetroffen. Het pioniersstadium van een landschap bepaalt in hoge mate de aanwezigheid van de soort en is dan ook een karakteristiek element in potentiële habitats. Als de soort in de directe omgeving van een locatie voorkomt waar een pionierssituatie gaat ontstaan is de kans groot dat de soort dit gebied bevolkt. In het voorjaar (15 maart t/m 15 april) gaan de rugstreeppadden op zoek naar geschikt voortplantingshabitat. Rugstreeppadden kunnen zich honderden meters per dag verplaatsen (Creemers & Van Delft, 2009).

De huidige omstandigheden op de beoogde ontwikkellocatie zijn zeer matig tot ongeschikt voor de soort. Gedurende de werkzaamheden kan echter (tijdelijk) het door de rugstreeppad geprefereerde habitat ontstaan. Gelet op de beperkte omvang van de ingreep en het ontbreken van geschikt habitat (o.a. t.b.v. migratie) is er een geringe kans dat de soort wordt aangetroffen. Om negatieve effecten uit te sluiten dienen maatregelen getroffen te worden die er voor zorgen dat het terrein ongeschikt blijft of onbereikbaar is voor rugstreeppad. Ten aanzien van de soort dient te worden voorkomen dat tijdens de ontwikkeling langdurig plassen als gevolg van regenval blijven staan (egaliseren) en hopen puin en/of ander materiaal (direct afvoeren).

Indien het om praktische redenen niet mogelijk is om bovenstaande maatregelen toe te passen wordt geadviseerd het terrein gedurende de werkzaamheden uit te rasteren met een amfibieënscherm. Mits deze maatregelen worden toegepast kunnen negatieve effecten op zwaarder en strikt beschermde amfibieën en reptielen worden uitgesloten.

3.5 Vissen

Op de planlocatie is geen oppervlaktewater aanwezig. De watergang aan de achterzijde van de planlocatie is geschikt leefgebied voor algemene poldervissen. Deze vissoorten genieten geen specifieke bescherming. Effecten op beschermde vissen zijn derhalve per definitie uitgesloten.

3.6 Vlinders, libellen en overige ongewervelden

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden in een jaargetijde dat veel imago's niet waarneembaar zijn. Op de planlocatie groeit algemene vegetatie, er is sprake van voedselrijke omstandigheden en specifieke habitattypen ontbreken. Op basis van de landelijke verspreiding en het ontbreken van typische habitatkenmerken; typische waardplanten en leefgebieden maakt dat de planlocatie aannemelijk geen essentieel onderdeel van het leefgebied van zwaarder en strikt beschermde insecten.

Door de werkzaamheden worden geen specifieke elementen aangetast die van evident belang zijn voor (beschermde) insecten. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde insecten zijn uit te sluiten.

3.7 Vogels

In en nabij het plangebied zijn tijdens het veldbezoek individuen, sporen en/of delen van (beschermde) vogels aangetroffen. De soorten betreffen: merel ekster, kauw, zwarte kraai en heggemus. Alle waarnemingen betreffen individuen van foeragerende of overvliegende dieren. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen. Volgens de verspreidingsdata van NDFD zijn binnen een straal van 0-1 km, de leefgebieden van 14 vogelsoorten te verwachten die opgenomen zijn in categorie 1 t/m 4 (tabel 1).

Roofvogels en uilen

Op de planlocatie zijn geen hoge bomen en nauwelijks vegetatie aanwezig. Het gehele terrein is intensief in gebruik als paardenweide. De continue aanwezigheid van mensen en dieren heeft voor de meeste soorten een sterk negatief effect op de (potentiële) geschiktheid. Tijdens het veldbezoek zijn geen foeragerende dieren waargenomen. Tevens zijn geen (oude) nest(gelegenheden) en sporen zoals uitzichtposten met uitwerpselen gevonden. De inrichting van het terrein en het onderhoud hiervan is niet geschikt voor roofvogels en uilen. De werkzaamheden hebben aannemelijk geen of hoogstens een zeer klein (verwaarloosbaar) negatief effect op de kwaliteit van het gebied als foerageerhabitat. Prooidieren en roofvogels kunnen onder invloed van menselijke aanwezigheid, gebiedsvreemd geluid en bewegingen ander gedrag vertonen.

De directe omgeving biedt voldoende potentie voor deze soorten om deze beperkte en tijdelijke effecten te ondervangen. Significant negatieve effecten voor roofvogels kunnen worden uitgesloten.

Overige beschermde vogelsoorten

De planlocatie heeft voor de overige beschermde vogelsoorten om uiteenlopende redenen nauwelijks of geen betekenis. Voor gierzwaluw, huismus, slechtvalk en ooievaar geldt dat de nest- en verblijflocaatie wordt gemaakt in of bij (hoge) gebouwen of bouwwerken. Roeken broeden in kolonieverband in (bij voorkeur) essen of populieren bossen. Indien aanwezig zijn dergelijke kolonies goed te traceren. Betreffende grote gele kwikstaart geldt dat de planlocatie niet voldoet aan het geprefereerde habitat.

Zangvogels

De haag en ruige overhoekjes zijn (beperkt) geschikt als broedlocatie voor algemene soorten. De beoogde ontwikkeling kan een significant negatief effect hebben op zangvogels als gebruiksfuncties tijdelijk of permanent ernstig worden aangetast. Tijdelijke aantasting van gebruiksfuncties zijn o.a. geluids- en lichtverstoring tijdens de broedperiode waardoor vogels niet tot een broedsel komen of er niet in slagen jongen groot te brengen. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren buiten het broedseizoen (indicatieve periode: 15 maart- 15 juli) om potentieel verstorende effecten op broedvogels te vermijden.

4 Beoordeling Natura2000

4.1 Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een beschermd landschapstype zoals Natura2000, EHS/NNN, Nationaal Landschap of Nationaal Park. Binnen een straal van 3 kilometer zijn gebieden die tot Ecologische Hoofdstructuur (of Natuurnetwerk Nederland) behoren gelegen (figuur 3).

Figuur 3 De planlocatie (gele cirkel) maakt geen onderdeel uit van een beschermd landschapstype. Binnen een straal van 3 km liggen gebieden t.b.v. de Ecologische Hoofdstructuur (of Natuurnetwerk Nederland) (groene arcering) (bron: synbiossys.alterra.nl).

4.2 Natura2000 gebieden

De dichtstbij gelegen Natura2000 gebieden betreffen Rijntakken - Uiterwaarden Waal (5,5 km) en Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek (7,5 km). Ten aanzien van mogelijke externe werking op deze of andere (verder weg) gelegen Natura2000 gebieden heeft de Omgevingsdienst Rivierenland verzocht om een beperkte voortoets uit te voeren ten aanzien van deze gebieden (brief d.d. 21-01-2016, kenmerk 021452659). Onderstaand worden de vorengenoemde gebieden beknopt beschreven (synbiosys.alterra.nl).

Rijntakken – Uiterwaarden Waal

Het gebied Rijntakken bestaat uit 4 deelgebieden waaronder het gebied Uiterwaarden Waal. Dit gebied omvat het winterbed van de Waal en daarmee alle uiterwaardgebieden aan de noord- en de zuidoever van de Waal van Nijmegen tot aan Zaltbommel. Het rivierenlandschap bestaat uit een breed, voornamelijk laaggelegen, hoogdynamisch winterbed. De reliëfrijke uiterwaarden bestaan voornamelijk uit graslanden, afgewisseld met enkele akkers, bosjes, bomenrijen, moerasgebiedjes en geïsoleerde oude riviertakken (strangen en geulen). Veel uiterwaarden zijn vergraven voor zand en/of kleiwinning. In het westelijk deel van het gebied liggen de Rijswaard en de Kil van Hurwenen met oude riviermeanders, aangrenzende oeverlanden en stroomruggen. Daarnaast liggen er enkele grote plassen, die ontstaan zijn door zand- en kleiwinning. Deze uiterwaarden bevatten soortenrijke glanshaverhooilanden, stroomdalgraslanden en open water, waar deels verlanding plaatsvindt.

Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

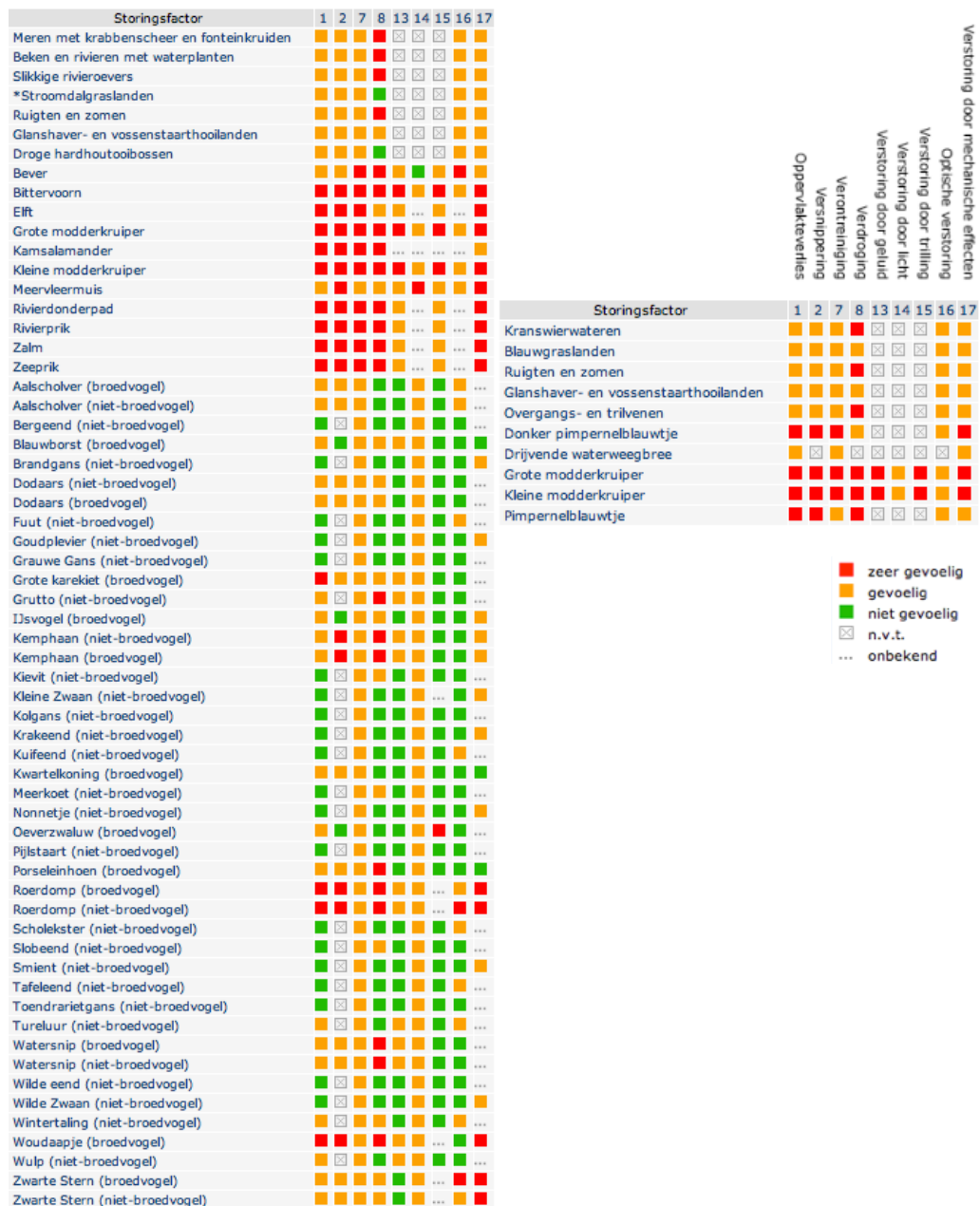
Het Vlijmens Ven, de Moerputten en het Bossche Broek liggen ten zuidwesten van 's-Hertogenbosch op de gradiënt van het zandlandschap van de Kempen en het Maasdal, in de Naad van Brabant. Het Vlijmens Ven is een kwelgebied waar zeldzame kranswierbegroeiingen worden aangetroffen in sloten, te midden van intensief landbouwgebied.

De Moerputten is een natuurreservaat met een groot areaal aan Blauwgrasland. In dit gebied zijn in 1990 twee in ons land uitgestorven vlinders van de Habitatrichtlijn geïntroduceerd: het pimperlblauwtje en het donker pimperlblauwtje. Het Bossche Broek is een moerassig gebied in de benedenloop van de Dommel, waar eveneens Blauwgrasland aanwezig is

4.3 Effectenindicator

Potentiele effecten worden in kaart gebracht met de Effectindicator. De indicator is een interactieve tool waarmee op hoofdlijnen bepaald kan worden welke effecten mogelijk optreden bij een bepaalde ruimtelijke activiteit. De output bestaat een tabel (figuur 5) waarin per doelsoort en kernwaarde van het gebied wordt aangegeven wat de gevoeligheid is.

De indicator is opgesteld om op hoofdlijnen een indicatie te verkrijgen van de potentiële effecten bij ruimtelijke activiteiten. De output dient nader geanalyseerd te worden. Niet alle ruimtelijke activiteiten zijn gespecificeerd waardoor de meest gelijkende activiteit geselecteerd dient te worden.

Figuur 4 Storingsfactoren voor de aangewezen habitats en doelsoorten van Natura 2000-gebieden Rijntakken en Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek (bron: synbiosys.alterra.nl).

Bedrijventerrein

In de 'effectenindicator soorten' zijn de effecten van de activiteit 'bedrijventerrein' gegenereerd. opgevraagd. Een bedrijventerrein kan leiden tot verschillende tijdelijke en/of permanente effecten. De realisatie van een bedrijventerrein kan leiden tot de afname van oppervlakte van de natuur. Daarnaast kunnen migratieroutes verbroken worden of tred versnippering op. In de aanlegfase is sprake van verstoring door geluid, licht, trillingen en verontreiniging door bouwverkeer. In de gebruiksfase kan een permanente verandering optreden in licht- en geluidsbelasting en toenemende recreatie en wegverkeer. De storingsfactoren worden nader toegelicht in paragraaf 4.4.

4.4 Storingsfactoren

De Effectenindicator geeft voor de ontwikkeling van een bedrijventerrein in of nabij de Natura2000 gebieden Rijntakken-Uitwaarden Waal en Vlijmens Ven, de Moerputten en het Bossche Broek de volgende storingsfactoren (zie ook figuur 4):

- [1] Oppervlakteverlies
- [2] Versnippering
- [7] Verontreiniging
- [8] Verdroging
- [13] Verstoring door geluid
- [14] Verstoring door licht
- [15] Verstoring door trilling
- [16] Optische verstoring
- [17] Verstoring door mechanische effecten
- Depositie stikstof

Per factor wordt een beoordeeld in welke mate deze van toepassing is in de voorliggende casus. De factoren zijn genummerd volgens de door synbiosys.alterra gebruikte systematiek. Om de effecten juist te interpreteren zijn de factoromschrijvingen van Effectenindicator overgenomen.

Storingsfactor 1 | Oppervlakteverlies

Kenmerk

Afname beschikbaar oppervlak leefgebied soorten en/of habitattypen.

Interactie andere factoren

Verlies van oppervlakte leidt tot verkleining en in sommige gevallen ook tot versnippering van het leefgebied (zie aldaar). Een kleiner gebied heeft bovendien meer te leiden van randinvloeden: vaak is de kwaliteit van het leefmilieu aan de rand minder goed dan in het centrum van het gebied. Op deze manier leidt verlies oppervlakte mogelijk ook tot een grotere gevoeligheid voor bijvoorbeeld verdroging, verzuring of vermesting.

Werking

Door afname van het beschikbare oppervlak neemt ook het aantal individuen van een soort af. Om duurzaam te kunnen voortbestaan moet elke soort uit een minimum aantal individuen bestaan; bij diersoorten wordt meestal van een minimum aantal paartjes (reproductieve eenheden) gesproken. Wanneer een populatie te klein wordt neemt de kans op uitsterven toe, zeker als deze populatie geen onderdeel uitmaakt van een samenhangend netwerk van leefgebieden. Bij een populatie die uit te weinig individuen bestaat, neemt ook de kans op inteelt toe en dus de genetische variatie af. Hierdoor wordt een populatie kwetsbaar voor veranderingen ten gevolge van bijvoorbeeld predatie, extreme seizoensinvloeden of ziekten. Ook habitattypen kennen een ondergrens voor een duurzame oppervlakte.

Beoordeling

De realisatie van een bedrijfspand leidt niet tot afname van geschikt leefgebied van soorten en/of habitattypen.

Storingsfactor 2 | Versnippering

Kenmerk

Van versnippering is sprake bij het uiteenvallen van het leefgebied van soorten.

Interactie andere factoren

Treedt op ten gevolge van verlies leefgebied of verandering in abiotische condities van het leefgebied. Kan leiden tot verandering in populatiedynamiek.

Gevolg

Als het leefgebied niet meer voldoende groot is voor een populatie, of individuen van één populatie kunnen de verschillende leefgebieden niet meer bereiken, neemt de duurzaamheid van de populatie af. Een gevolg kan zijn een verandering op in de soortensamenstelling en het ecosysteem. Soorten zijn in verschillende mate gevoelig voor de versnippering van hun leefgebied. Het meest gevoelig zijn soorten met een gering verspreidingsvermogen, soorten die zich over de grond bewegen en soorten met een grote oppervlaktebehoefte. Versnippering door barrières zoals wegen en spoorlijnen leidt mogelijk ook tot sterfte van individuen en kan zo effect hebben op de populatiesamenstelling. Bij versnippering moet men altijd goed rekening houden met het schaalniveau van het populatienetwerk.

Beoordeling

De ontwikkeling van een bedrijfspand leidt niet tot het uiteenvallen van het leefgebied van (doel)soorten.

Storingsfactor 7 | Verzuring door verontreiniging

Kenmerk

Er is sprake van verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. Bij verontreiniging is sprake van een zeer brede groep van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc. Deze stoffen werken in op de bodem, grondwater, lucht.

Interactie andere factoren

Er is geen directe interactie met andere factoren. Wel kan verontreiniging als gevolg van andere factoren optreden.

Gevolg

Vrijwel alle soorten en habitattypen reageren op verontreiniging. De ecologische effecten uit zich in het verdwijnen van soorten en/of het beïnvloeden van gevoelige ecologische processen. Deze beïnvloeding kan direct plaatsvinden maar ook indirect via een opeenvolging van ecologische interacties. Bovendien kan verontreiniging zich pas vele jaren/decennia later manifesteren. De gevolgen van verontreiniging zijn divers en complex. In het algemeen kan gesteld worden dat aquatische habitattypen en soorten gevoeliger zijn dan terrestrische systemen.

Ook geldt dat soorten in de top van de voedselpiramide, als gevolg van accumulatie, van verontreinigingen gevoeliger zijn. Echter, afhankelijk van de concentratie en duur van de verontreiniging zijn alle habitattypen en soorten gevoelig en kan verontreiniging leiden tot verandering van de soortensamenstelling.

Beoordeling

De beoogde ontwikkeling leidt zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase niet tot een toename van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen in de omliggende Natura2000 gebieden. De toe te passen materialen bij de bouw van de woning zijn gebiedsvreemd maar onschadelijk voor flora en fauna. Ecologische (en chemische) processen en interacties worden niet aangetast door de beoogde ontwikkelingen.

Storingsfactor 8 | Verstoring door verdroging

Kenmerk

Verdroging uit zich in lagere grondwaterstanden en/of afnemende kwel. De actuele grondwaterstand is zo lager dan de gewenste/benodigde grondwaterstand.

Interactie andere factoren

Verdroging kan tevens leiden tot verzilting. Door verdroging neemt ook de doorluchting van de bodem toe waardoor meer organisch materiaal wordt afgebroken. Op deze wijze leidt verdroging tevens tot vermessing. Er zijn ook gebieden waar verdroging kan optreden zonder dat de grondwaterstand in de ondiepe bodem daalt. Het gaat daarbij om gebieden waar van oudsher grondwater omhoogkomt. Dit water heet kwelwater. Kwelwater is water dat elders in de bodem is geïnfiltreerd en dat naar het laagste punt in het landschap stroomt. Kwelwater heeft dikwijls een bijzondere samenstelling: het is rijk aan ijzer en calcium, arm aan voedingsstoffen en niet zuur, maar gebufferd. Schade aan de natuur die veroorzaakt wordt door een afname of het verdwijnen van kwelwater en het vervangen van dit type water met gebiedsvreemd water, noemen we ook verdroging.

Gevolg

De verandering in grondwaterstand en soms ook kwaliteit van het grondwater leidt tot een verandering in de soortensamenstelling en op lange termijn van het habitatype.

Beoordeling

De beoogde ontwikkelingen leidt zowel in de aanlegfase als de gebruiksfase niet tot een verandering van bovengrondse- of ondergrondse waterstromen in de omliggende Natura2000 gebieden.

Storingsfactor 13 | Verstoring door geluid

Kenmerk

Verstoring door onnatuurlijke geluidsbronnen; permanent zoals geluid wegverkeer dan wel tijdelijk zoals geluidsbelasting bij evenementen. Geluid is een hoorbare trilling, gekenmerkt door geluidsdruk en frequentie.

Interactie andere factoren

Treedt vaak samen met visuele verstoring op door bijv. vlieg- en autoverkeer manifestaties etc.

Gevolg

Logischerwijs zijn alleen diersoorten gevoelig voor direct effecten van geluid. Geluid sec is een belangrijke factor in de verstoring van fauna. De verstoring door geluid wordt beïnvloed door het achtergrondgeluid en de duur, frequentie en sterkte van de geluidsbron zelf. Geluidsbelasting kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Dit kan vervolgens weer leiden tot het verlaten van het leefgebied of bijvoorbeeld een afname van het reproductieproces. In bepaalde gevallen kan ook gewenning optreden, in het bijzonder bij continu geluid. Voor zeezoogdieren en vogels is in bepaalde gevallen deze dosis-effect relatie goed gekwantificeerd.

Beoordeling

Gelet op de grote afstand tot de omliggende Natura2000 gebieden zal de realisatie en het gebruik van de nieuwe bedrijfshal niet leiden tot een (toename) van geluidsverstoring in de omliggende Natura2000 gebieden.

Storingsfactor 14 | Verstoring door licht

Kenmerk

Verstoring door kunstmatige lichtbronnen, zoals licht uit woonwijken en industrieterreinen, glastuinbouw etc.

Interactie andere factoren

Geen?

Gevolg

Kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden. Naar mogelijke effecten is nog vrij weinig onderzoek gedaan. Veel kennis gaat daarom nog niet verder dan het kwalitatief signaleren van risico's. Met name schemer- en nachtactieve dieren kunnen last hebben van verstoring door licht, doordat zij juist aangetrokken worden of verdreven door de lichtbron. Hierdoor raakt bijvoorbeeld hun ritme ontregeld of verlichte delen van het leefgebied worden vermeden.

Beoordeling

Gelet op de grote afstand tot de omliggende Natura2000 gebieden zal de realisatie en het gebruik van de nieuwe bedrijfshal niet leiden tot een (toename) van lichtverstoring in de omliggende Natura2000 gebieden.

Storingsfactor 15 | Verstoring door trilling

Kenmerk

Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden, zoals bij boren, heien, draaien van rotorbladen etc.

Interactie andere factoren

Kan vooral samen optreden met verstoring door geluid

Gevolg

Trilling kan leiden tot verstoring van het natuurlijke gedrag van soorten. Individuen kunnen tijdelijk of permanent verdreven worden uit hun leefgebied. Over het daadwerkelijke effect van trilling is nog zeer weinig bekend. Naar het effect op zeezoogdieren is wel onderzoek verricht.

Beoordeling

De verstoringfactor trilling is beperkt en eventueel van toepassing tijdens de realisatie van de fundering en de herinrichting van het terrein (aanlegfase). Echter, gelet op de grote afstand tot de omliggende Natura2000 gebieden zal de realisatie en het gebruik van de nieuwe bedrijshal niet leiden tot een (toename) van trillingen en negatieve gevolgen hiervan in de omliggende Natura2000 gebieden.

Storingsfactor 16 | Optische verstoring

Kenmerk

Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.

Interactie andere factoren

Treedt vaak samen op met verstoring door geluid (in geval van recreatie) of trilling en licht (in geval van voertuigen, schepen).

Gevolg

Optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren. De soort reageert bijvoorbeeld op beweging omdat een potentiële vijand wordt verwacht. Andersom kan optische verstoring juist ook het uitzicht van soorten beperken waardoor zij potentiële vijanden niet zien naderen. De daadwerkelijke effecten zijn zeer soortspecifiek en hangen van de schuwheid van de soort en de mate waarin gewenning optreedt. Bovendien kunnen de effecten afhankelijk zijn van de periode van de levenscyclus van de soort: in de broedtijd zijn soorten over het algemeen schuwer en dus gevoeliger voor optische verstoring.

Beoordeling

Gelet op de grote afstand tot de omliggende Natura2000 gebieden zal de realisatie en het gebruik van de nieuwe bedrijshal niet leiden tot een (toename) van optische verstoring in de omliggende Natura2000 gebieden.

Storingsfactor 17 | Verstoring door mechanische effecten

Kenmerk

Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. De oorzaken en gevolgen zijn bij deze storende factor zeer divers.

Interactie andere factoren

Verstoring kan samenvallen met verstoring door geluid, licht en trilling.

Gevolg

Deze storende factor kan leiden tot een verandering van het habitatype en/of verstoring of het doden van fauna-individuen. Bij habitatypen treedt de verstoring/verandering vaak op ten gevolge van recreatie of bijvoorbeeld militaire activiteiten. Het effect is zeer afhankelijk van de kwetsbaarheid (gevoeligheid) van het habitatype. Waterrecreatie en scheepvaart leiden tot golflslag, hetgeen effect kan hebben op de oeverbegroeiing en waterfauna. Luchtwervelingen van bijvoorbeeld windmolens kunnen leiden tot vogelsterfte.

Beoordeling

Gelet op de grote afstand tot de omliggende Natura2000 gebieden zal de realisatie en het gebruik van de nieuwe bedrijfshal niet leiden tot een (toename) van negatieve mechanische effecten in de omliggende Natura2000 gebieden.

Stikstofdepositie

Op 1 juli 2015 is de Natuurbeschermingswet 1998 gewijzigd en is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. Vanaf deze datum kunnen met AERIUS Calculator stikstofberekeningen worden uitgevoerd om te bepalen of er sprake is van meldings- of vergunningplicht en om eventueel benodigde melding in te dienen of een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 aan te vragen.

Voor het uitvoeren van activiteiten zonder Nb-wetvergunning moet de stikstofdepositie van de beoogde situatie worden berekend. De toetsing van de stikstofdepositie is als volgt:

- een depositie kleiner dan de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jaar is vergunningsvrij en hoeft niet gemeld te worden;
- een depositie tussen de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jaar en de grenswaarde van 1 mol/ha/jaar moet worden gemeld als sprake is van een meldingsplichtige categorie;
- een depositie boven de grenswaarde van 1 mol/ha/jaar is vergunningplichtig.

De toevoeging van een bedrijfshal leidt mogelijk tot een vergunning- of meldingsplichtige toename van stikstofdepositie op omliggende Natura2000 gebieden. Middels een berekening in het programma Aeries is bepaald in welke mate de nieuwe bebouwing leidt tot een toename van stikstofdepositie op het gebied (Van Beek & Den Hertog, 2016).

De concrete bronnen van stikstofoxiden (NOx) betreffende de nieuwe bedrijfshal zijn: personenauto's, minishovels en een vorkheftruck. Ten aanzien van de verkeersbewegingen is gerekend met 30 personenauto's per dag. Op basis van een worst-case scenario wordt er van uitgegaan dat er dagelijks 20 werktuigen in en uit de bedrijfshal rijden. Uitgegaan wordt van maximaal 5 minuten per beweging (worst-case), wat maakt dat er per dag 3,33 uur gereden wordt. In de bedrijfshal is tevens maximaal 2 uur per dag een gasheftruck in bedrijf. Uit de Aeries berekening blijkt dat de depositie onder de grenswaarde van 0,05 mol per hectare per jaar blijft (Van Beek & Den Hertog, 2016). Er hoeft derhalve geen melding ingediend en/of beroep op ontwikkelingsruimte gedaan te worden. In de Regeling Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is op voorhand rekening gehouden met cumulatieve effecten van niet meldingsplichtige projecten.

Uit indicatieve berekeningen blijkt dat de maximale cumulatieve bijdrage van alle voorziene uitbreidingen van activiteiten onder de drempelwaarde van 0,05 mol per hectare per jaar, afgezet tegen de te verwachten effecten van de maatregelen die in het programma zijn opgenomen, de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet kunnen aantasten (Besluit grenswaarden programmatische aanpak stikstof; besluit 227, 8 juni 2015)

Figuur 6 De toevoeging van een bedrijfshal leidt niet tot een meldings- of vergunningsplichtige toename van de stikstofdepositie (Van Beek & Den Hertog, 2016).

4.4 Beoordeling

Uit de oriënterende fase blijkt dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn betreffende de instandhoudingsdoelen van omliggende Natura2000-gebieden ten gevolge van de beoogde ontwikkeling van een bedrijfshal op de locatie Drielseweg 46a te Hedel. Ten aanzien van beschermde soorten (Ff-wet) wordt geadviseerd enkele maatregelen te treffen (5.2).

[1] Oppervlakteverlies	geen effect
[2] Versnippering	geen effect
[7] Verontreiniging	geen effect
[8] Verdroging	geen effect
[13] Verstoring door geluid	geen effect
[14] Verstoring door licht	geen effect
[15] Verstoring door trilling	geen effect
[16] Optische verstoring	geen effect
[17] Verstoring door mechanische effecten	geen effect
Depositie stikstof	geen effect

De realisatie van een (extra) bedrijfshal en het verplaatsen van de bedrijfswoning aan de Drielseweg 44, 46 en 46a te Hedel leidt niet tot de aantasting van omliggende Natura2000-gebieden en de instandhoudingsdoelen.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies beoordeling Wet Nb

- In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. Het plangebied heeft aannemelijk geen essentiële betekenis voor Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten. Jaarrond beschermde nestlocaties zijn niet aangetroffen. Gedurende de sloop en ontwikkeling kan verstoring van vleermuizen plaatsvinden als gevolg van (onjuist toegepaste) verlichting. Tevens kan als gevolg van de werkzaamheden geschikt habitat voor de rugstreeppad ontstaan. Op de gehele planlocatie kunnen broedgevallen van algemene vogels voorkomen.
- De ruimtelijke ingrepen leidden, behoudens vleermuizen en broedvogels, mogelijk tot een tijdelijke verstoring van algemene voorkomende en licht beschermde soorten. Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Wet natuurbescherming worden niet verwacht.
- Mits gewerkt wordt zoals aanbevolen leiden de werkzaamheden aannemelijk niet tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.
- Er treden geen negatieve effecten op ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van omliggende Natura2000-gebieden op. Er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden

5.2 Aanbevolen maatregelen en handelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig gehandeld worden met alle voorkomende flora en fauna (algemene Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige¹.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal in het werkgebied (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.

¹ Het ministerie van El&I verstaat onder een deskundige persoon die; (1) Op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of (2) Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of (3) Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties.

- De planlocatie tijdens de werkzaamheden bij voorkeur minimaal verlichten en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- De werkzaamheden bij voorkeur opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.

6 Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Hustings, F. & J.W. Vergeer (sovon)(redactie), 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. -Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij.
- Twisk, P., A. van Diepenbeek & J.P. Bekker, 2010. Veldgids Europese Zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Zeist
- Van Beek, L., & C. den Hertog, 2016. Onderzoek Stikstof. De Schans BV, Drielseweg 46a te Hedel. De Roever Omgevingsadvies, Schijndel (Aerius Calculator)

Websites

www.quickscanhulp.nl
www.rvo.nl
www.sovon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.telmee.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.vlindernet.nl
www.waarneming.nl
www.wetten.overheid.nl

